

BIBLIOTEQUES

C W W M

LA BIBLIOTECA VIRTUAL MIGUEL DE CERVANTES: UNA NOVA MANERA D'ARRIBAR ALS LLIBRES

<http://cervantesvirtual.com>

Més coneguda com a Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes (BVMC), és, ara per ara, el projecte més important de biblioteca virtual de la Comunitat Valenciana. La BVMC, a més de facilitar l'accés a 4.000 obres fonamentals de la literatura en espanyol (sempre d'escriptors anteriors a 1920 per tal de no infringir els drets d'autor), té com a objectiu primordial dur a terme la digitalització documental del patrimoni cultural hispà. En este sentit, i respecte a l'enllaç amb les diferents editorials, el conveni firmat entre la Universitat d'Alacant i el Gremi d'Editors contempla el compromís de preservació de drets de propietat.

Diversos servicis de la BVMC

La BVMC compta amb un servici d'ajuda amb la següent adreça, <http://cervantesvirtual.com/bibliotecario/> darrere d'esta icona un equip de professionals atenen els dubtes i els suggeriments dels usuaris, o simplement, ens amplien informació. A més a més, la BVMC facilita també l'accés a un catàleg de tesis doctorals llegides en universitats d'àmbit hispà, i que fins al moment no han sigut publicades. En l'actualitat disposa de 120 tesis. La revista electrònica *Dulcinea* és un altre servici, on s'arregla l'actualitat de la BVMC, com és el cas de la recent obertura del portal a Xile.

Un servici d'intercanvi per a llibres esgotats o de difícil localització i l'ús gratuït d'un espai web per als usuaris, a més de l'accés a textos científics amplien la llista dels servicis que ha anat posant en funcionament la Virtual Cervantes, des que s'inaugurara en estiu de 1999.

Una de les iniciatives més ambicioses de la BVMC ha sigut *Bibliotecas del Mundo*, una opció que facilita l'accés a 3.000 enllaços classificats i comentats per tal de poder apropar-se als centres virtuals de quasi totes les universitats del món. Un projecte pioner és el de *La Biblioteca de Voces*, pensada per als invidents, i que permet escoltar obres actuals narrades pels mateixos autors (els versos de Benedetti, de Nicolás Guillén...) i fins i tot el Quixot, llegit per personalitats de la cultura hispana.

Els Portals

L'obertura de portals en diversos països d'àmbit hispà, com va ser el de Mèxic, en abril de 2000, on ha col·laborat el Colegio de México i l'Institut Cervantes, amb una experiència pilot amb el còdex asteca per a la reproducció digital de manuscrits i incunables, és un dels objectius primordials de la BVMC –comenta el coordinador de la Biblioteca Juan Navidad– qui assegura que ara per ara es

poden visitar els portals de la Biblioteca Nacional de Xile, el de la Biblioteca Nacional de Catalunya i el de la Biblioteca Virtual Lluís Vives, portal que arreplega fons de cultura catalana que pertanyen a universitats mediterrànies.

El portal de Xile s'incorporà el passat mes de novembre i digitalitzarà enguany 250 volums, amb textos de Pablo Neruda, manuscrits de Rubén Darío, documents de l'Arxiu Històric Nacional i altres sobre la Independència de Xile, així com 50 volums de documents històrics d'Amèrica.

“El projecte més immediat en estos moments –afirma Juan Navidad– és inaugurar el pròxim 16 d' abril tres portals a l'Argentina: el de la Biblioteca Nacional, el de Literatura Gauchesca i el de la Acadèmia de Belles Arts amb cinc Biblioteques d'Autor. “En este sentit –continua– i amb l'objectiu d'expandir la Biblioteca Virtual per tots els països iberoamericans, es constituirà en breu la Fundació Biblioteca”.

“A un termini no molt llarg –afegix– hem previst incorporar països com Veneçuela, la Biblioteca Nacional de Mèxic i Colòmbia, entre d'altres”.

Un projecte que creix

En un any i mig compta ja amb 50 milions de visites, 1 milió de visites setmanals de mitjana, 140.000 visites diàries en juny, quasi 200.000 a finals del 2000. El 20% de les visites procedixen d'Espanya, la resta de l'Argentina, Mèxic, Colòmbia, Veneçuela i

els Estats Units .

Pel que fa al pressupost destinat a la BVMC, comenta Juan Navidad que, "vist com ha crescut el projecte, probablement s'haurà d'incrementar la xifra de 200 milions invertida fins ara", impulsat paral·lelament per la Universitat d'Alacant i pel Banco Santander Central Hispano (BSCH).

Les Tertúlies Virtuals

Poc abans de finalitzar l'any 2000 es van inaugurar Les Tertúlies Virtuals de la Biblioteca Virtual en l'adreça. En este lloc de trobada es donen tertúlies temàtiques, entrevistes o conferencians que parlem; dilluns sobre creació literària, dimarts sobre història i dimecres sobre l'educació en tots els seus vessants. Per estes tertúlies han passat agents literaris, escriptors, editors, tallers literaris i historiadors que han parlat de cinema, de l'Església i de Carlos V.

El primer escriptor entrevistat va ser Andrés Trapiello el passat mes de novembre. Altres tipus de trobades que hi ha hagut han cobert temes tan diversos com l'ensenyament virtual, o sobre els fills dels desapareguts en el Con Sud.

Arribar als més joves

D'altra banda, la BVMC ha creat un *Escape rate de Obras* que permet publicar obres d'autors novells de totes les edats i de tots els gèneres. En este sentit, s'estan impartint des de fa mesos unes xarrades informatives en els instituts de secundària amb les quals es vol apropar als jòvens i als professors la Biblioteca Virtual, així com l'interés per Internet.

EL SISTEMA INFORMÀTIC UNICORN PERMET QUE LES CONSULTES I RESERVES DE LLIBRES DE LES BIBLIOTEQUES DE LA UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ D'ELX ES FACEN DES DE QUA SEVOL PUNT DE LA XARXA

La implantació del sistema informàtic denominat *Unicorn*, ha fet possible consultar, des de ja, la disponibilitat de les publicacions i accedir al préstec de les biblioteques de la Universitat Miguel Hernández d'Elx en

temps real.

José Antoni Trigueros, vicerector adjunt de Biblioteques, considera que el sistema està "*pràcticament implantat, només a falta d'un retoc final*", faena que es completarà amb la incorporació de tots els fons i recursos dels quatre campus que componen la Universitat: Altea, Sant Joan, Elx i Orihuela. En paraules del vicerector adjunt, el treball de codificació i de creació de referències detectables pel sistema informàtic ha resultat lent i costós perquè les persones encarregades de dur-lo a terme havien d'ocupar-se també de les seues funcions diàries.

El nou sistema estalvia molts esforços i desplaçaments als estudiants i investigadors, que podran consultar a través de la web si un determinat llibre o revista està lliure o no.

Per tal d'agilitzar les recerques i reserves per Internet, cada alumne disposa d'un codi propi amb què pot reservar els llibres immediatament. En el cas que no estiguen disponibles, hi ha una llista d'espera on inscriure's i conèixer la data de disponibilitat futura de l'obra en concret.

D'altra banda, Unicorn facilita l'intercanvi de fons amb la resta d'universitats de la Comunitat Valenciana que ja utilitzen el sistema.

Nova seu per a la Biblioteca del Campus d'Elx en l'edifici Altabix

La nova seu d'Altibix va obrir les seues portes en novembre de l'any 2000 amb una superfície de 2.000 metres quadrats destinats tant a consulta de llibres com a l'estudi, amb despatxos destinats a treballs en grup. Des del passat mes d'octubre, data en què es va realitzar el primer trasllat de fons, s'han registrat i col·locat la quasi totalitat dels fons de la biblioteca, 11.600 volums de fons antics. Amb l'objectiu d'avançar en el procés de col·locació i reconversió dels fons, la Universitat va contractar dos persones a principi de l'any acadèmic.

Segons fons de la Biblioteca, entre octubre de 2000 i març de 2001 s'ha reconvertit el 90% de les noves adquisicions al sistema *Unicorn*, ja que a finals de cada any arriba la major part de fons nou, coincidint amb l'assignació del pressupost corresponent a cada departament per adquirir nova bibliografia. En opinió de Lola Martínez, coordinadora en funcions de la Biblioteca, si el ritme de treball continua com fins ara, en uns mesos estaria finalitzat el 10% que falta de les últimes adquisicions, i amb açò es donaria per completada la reconversió del fons nou. Pel que fa al sistema seguit per a la codificació dels llibres, s'han utilitzat les Normes Bibliogràfiques Internacionals, una normativa exhaustiva que comprén fins i tot els centímetres de gruix dels llibres.

TOT EL QUE VOSTÉ VOLIA PREGUNTAR I EL QUE NO IMAGINAVA QUE LI PODRIEN RESPONDRE **PREGUNTE: LAS BIBLIOTECAS RESPONDEN**

Accedir a la col·lecció de referències de gran part de les biblioteques públiques espanyoles més prestigioses des del nostre ordinador ja és possible. El servici *Pregunte: Las Bibliotecas Responden* satisfà en la xarxa consultes i demandes referents als fons de les biblioteques públiques, sobre bibliografia i biografies. En la Comunitat Valenciana són la Biblioteca Pública Valenciana,

coneguda com la de l'Hospital, i la Biblioteca de Castelló les que oferixen, ara per ara, este servici.

Tal com apunta la directora de la Biblioteca de l'Hospital, Carolina Sevilla, "és un servici concebut des d'una perspectiva de biblioteca anglosaxona, en el sentit de poder oferir resposta a les consultes més variades, a curiositats insòlites i en algun sentit a rareses de tipus concurs cultural".

Les preguntes poden anar des de temes d'oposicions i legislació, fins a dubtes sobre biblioteques virtuals i Internet, tot passant per preguntes com si es pot negar l'entrada a una discoteca o no i per què.

"Des de la Biblioteca intentem arribar més enllà del món acadèmic i adaptar les biblioteques a la societat de la informació", afirma Carolina Sevilla, qui assegura que el projecte s'enquadra en la línia de treball d'un pla d'impuls de les biblioteques dissenyat pel Ministeri de Cultura, que vol acostar les biblioteques als ciutadans. Per a plantejar els dubtes i les preguntes, cal adreçar-se a pregunte.carm.es, sense afegir les "www" habituals, fer la consulta en particular, i deixar una adreça de correu electrònic on poder rebre una resposta personalitzada. Les biblioteques oferixen el servici en torns de tres dies. En un primer dia tenen la bústia oberta per a les preguntes i a continuació, es dediquen a contestar-les, en un màxim total de tres dies.

El calendari de les consultes està disponible en totes les webs de les biblioteques públiques: un calendari a nivell estatal i un altre per a les autonomies amb llengua pròpia. "Normalment, apunta la directora de la Biblioteca, *rebem al voltant de 20 preguntes en el servici en castellà, en valencià en són menys, però el calendari és més freqüent*"

Segons els professionals que hi treballen, el servici *Pregunte: la Biblioteca responde* complementa la forma tradicional d'obtindre informació, però en cap moment no pretén substituir-la. La iniciativa es va posar en funcionament en juny del 2000, finançada per la Biblioteca Regional de Múrcia i està coordinada per la Subdirecció General de Coordinació Bibliotecària del Ministeri de Cultura.

Quant a les consultes registrades entre gener i febrer del 2001, el *Foro Pregunte*, pregunt@carm.es va enviar un missatge en xarxa a finals de febrer a totes les biblioteques espanyoles que hi participen amb dades sobre les consultes realitzades en els últims 30 dies. El total de les preguntes rebudes és de 812, amb una mitjana de 28 preguntes diàries i un màxim de 48. Del total de les preguntes enviades, el 85,09% van ser en castellà, el 14,65% en català i el 0,24% en euskera, sense haver-se registrat cap pregunta formulada en gallec.

Respecte a les àrees consultades, la d'Art i Humanitats va ser la que va rebre més qüestions, amb 148. Com a dades curioses, destacar que l'interval d'edat dels usuaris més freqüents se situa entre els 31 i 40 anys, i que en xifres relatives, van arribar més preguntes des de fora d'Espanya que des dels diferents punts de l'Estat.

EN BREU PODRAN CONSULTAR-SE DOCUMENTS HISTÒRICS I OBRES VALENCIANES DES D'INTERNET

Obres històriques i documents del patrimoni bibliogràfic de la Comunitat Valenciana passaran a formar part de la pàgina web de la BV, bv.gva.es, a mesura que avance el procés d'actualització i modernització de la pàgina. Pel que fa a l'aparició de les obres, els primers llibres que es registraran en la xarxa seran els que en l'actualitat es troben ja en suport digital. El catàleg, segons van informar fonts de la BV, anirà ampliant-se progressivament, segons el venciment de dates estipulades per als drets d'autor.

